

Stå upp för överenskommelsen om vinster i välfärden!

Regeringen presenterade i höstas sin uppgörelse om hur vinsterna i välfärden kraftigt ska kunna begränsas. I denna framgick att regeringen vill verka för att eventuella överskott som huvudregel ska återinvesteras i den verksamhet där de har uppstått. Överenskommelsen ligger i linje med LO-kongressens ställningstagande 2012, som tog beslut om att fackföreningsrörelsen ska verka för en non-profit-princip i skola, vård och omsorg. Den ligger även i linje med det åtgärdsprogram som LO:s utredningsgrupp tog fram 2013, där det fastslås att "huvudregeln för offentligt finansierad privat välfärdsverksamhet bör vara att den utförs av samhällsbolag eller föreningar och stiftelser som styrs av en non-profit-princip".

Med anledning av detta ser SEKO med oro på hur frågan om den kommande utredningens arbete för kraftiga vinstbegränsningar kommenterats av regeringens företrädare, civilminister Ardalán Shekarabi, i samband med presentationen av direktiven för utredningen. I en intervju med Dagens Nyheter (6/3) öppnade Shekarabi för att vinstnivån kan hamna på omkring 6 procent. Detta med hänvisning till genomsnittsnivån på vinsterna i den privata tjänstesektorn, vilket Shekarabi motiverade med att "det inte är orimligt att utgå från vad som är vinstmarginal i den övriga ekonomin".

Löftet om en non-profit-princip som huvudregel och "starkt begränsade vinstuttag" riskerar med en sådan inriktning att omvandlas till en acceptans för vinstuttag i samma nivå som i det privata näringslivet.

Problemet med en konkurrensutsatt välfärdssektor med vinst som ledstjärna slås tydligt fast i LO:s åtgärdsprogram:

"Inom välfärdssektorn är höjd produktivitet genom ökad konkurrens mycket begränsande. Det beror främst på att en så stor del av välfärdens kostnader består av löner. Samtidigt är personaltäteten och personalens utbildningsnivå av central betydelse för kvaliteten i verksamheten."

Kortfattat råder det helt enkelt andra förutsättningar i välfärden än i det privata näringslivet. Med årliga avkastningskrav på samma nivåer som i tjänstesektorn och industrin överhuvudtaget kommer de personalneddragningar som ligger bakom en stor del av vanvården och arbetsmiljöproblemen i välfärden att fortsätta förstöra verksamheten.

Om inget hänt till nästa val är SEKO övertygat om att väljarnas dom över de ansvariga politikerna kommer att bli stenhård. SEKO:s representantskap vill därför i detta skede sända en tydlig signal till den sittande regeringen: Dess företrädare måste - för att vara trovärdiga - vara tydliga och stå upp för de överenskomna direktiven till utredaren. Utredningen måste resultera i att den non-profit-princip som förespråkas i direktiven omsätts i handling och blir huvudregel. Bara så kommer vi att kunna komma till rätta med dagens problem och skapa den välfärd svenska folket förtjänar.